

Участь обласних бібліотек для дітей України у розвитку е-урядування

Леся Халецька

Кафедра історії та документознавства
Національний авіаційний університет
Київ, Україна
lecenka@ukr.net

Abstract. We research the activities of states' children libraries in Ukraine for the development of e-government, first and foremost for insuring the free access to the Internet, giving access to the state's digital e-government resources, information and educational activities, supporting the judicial education of users.

Ключові слова: обласні бібліотеки для дітей, е-урядування, вільний доступ до Інтернету, доступ до державних електронних ресурсів, правова освіта, інформаційно-просвітницька діяльність .

З впровадженням механізмів електронного урядування в Україні дедалі активніше до цього процесу залучаються бібліотеки, зокрема й дитячі. На основі дослідження сайтів 22 обласних дитячих бібліотек України, за винятком Донецької, Луганської обласних дитячих бібліотек, дитячих бібліотек АР Крим і м. Севастополь (тимчасово окуповані території) було проаналізовано їх участь у розвитку е-урядування. Найбільшою мірою в цьому процесі задіяна Миколаївська обласна бібліотека для дітей ім. В. Лягіна [1], яка знайомить користувачів з поняттям електронного урядування, його завданнями, електронними послугами та пропонує на своєму сайті низку електронних ресурсів за рубриками «Е-уряд», «Інтернет-приймальні державних органів влади», «Е-законодавство», «Нормативні акти Миколаївського регіону», «Е-база даних», «Е-бібліотека», «Е-зайнятність», «Е-консультація», «Е-культура», «Е-митниця», «Е-освіта», «Е-пенсія», «Е- платежі», «Е-

податки», «Е-послуги», «Державна міграційна служба України», «Е-пошта», «Е-реєстр», «Е-розшук», «Е-субсидія», «Е-суд», «Е-торги», «Е-транспорт», «Е-юстиція», «Попередній запис на прийом на порталі Головного територіального управління юстиції в Миколаївській області для подачі документів щодо: державної реєстрації речових прав на нерухоме майно; реєстрації актів цивільного стану про народження та смерть; укладання та розірвання шлюбу; зміну імені; визначення дати та часу державної реєстрації шлюбу».

Всі обласні дитячі бібліотеки забезпечують доступ до Інтернету. Також вони сприяють розвитку правової освіти своїх користувачів, розміщуючи на сайтах відповідні інформаційні матеріали та забезпечуючи онлайн доступ до них. Зокрема, Вінницька обласна бібліотека для дітей імені І.Я. Франка [2] знайомить з Конвенцією про права дитини; серед Інтернет-ресурсів пропонує сайт *Законодавство України*. Житомирська обласна бібліотека для дітей [3] в рубриці *Вибрані інтернет-ресурси для дітей*, підрубриці *Держава і права* подає Інтернет-посилання за категоріями *Твої права*, *Державні інститути та міжурядові організації*, *Дитячі об'єднання та рухи*; надає доступ до урядового сайту для переселенців. Київська обласна бібліотека для дітей [4] розмістила на сайті правовий ресурс для дітей та дорослих «Я – дитина! Я – особистість!». Правовий ресурс для дорослих містить розділи *Законодавство в системі захисту прав дітей*, де представлено перелік документів державного та міжнародного рівня, спрямованих на забезпечення реалізації власних можливостей дітей в безпечних та

сприятливих умовах, в сім'ї, в сім'ї, яка здійснює опіку та соціалізації дітей у суспільстві; *Громадські та благодійні організації з прав захисту дітей в Україні*. Ресурс для дітей містить Конвенцію ООН про права дитини; *Права дітей*: сайт правової освіти дітей та підлітків; Інтернет-посилання: *Центр інформації про права людини. Права дитини; Обласна рада дітей Київщини*.

Кіровоградська обласна бібліотека для дітей ім. Т.Г. Шевченка [5], Львівська обласна бібліотека для дітей [6] та інші бібліотеки в рубриці *Інтернет-ресурси* надають доступ до об'єднаних корпоративних ресурсів – Інтернет-посилань на законодавчі документи з захисту прав дитини, на сайти дитячих об'єднань та рухів, державних інститутів та міжурядових організацій. Львівська обласна бібліотека для дітей містить посилання на *Пункт доступу громадян до інформації органів державної влади*.

Харківська обласна бібліотека для дітей [7] в рамках програми «*SOS – небезпека!*» розмістила корисні посилання для користувачів, серед яких: Адміністративні послуги структурних підрозділів Харківської обласної державної адміністрації; «Гарячі лінії» правоохоронних структур Харківської області; телефонні «гарячі лінії» центральних органів виконавчої влади; Віртуальний консультаційний центр, у якому можуть отримати безкоштовну юридичну консультацію вимушено переміщені особи (ВПО) і ветерани АТО; Урядовий контактний центр; телефони довіри та гарячі телефонні лінії, що доступні мешканцям Харкова.

З головної сторінки сайту Хмельницької обласної бібліотеки для дітей ім. Т.Г. Шевченка [8] можна перейти за гіперпосиланнями на сайти Хмельницької обласної ради, Хмельницької облдержадміністрації, Міністерства культури України, Управління культури, національностей, релігії та туризму Хмельницької облдержадміністрації, Пункту доступу громадян. Чернігівська обласна бібліотека для дітей [9] подає інформаційні посилання на сайти Чернігівської ОДА; Чернігівської облради; Міністерства культури України; Департаменту культури і туризму, національностей та релігій Чернігівської ОДА.

Кілька обласних дитячих бібліотек, серед яких Житомирська, Кіровоградська, Сумська, Харківська, Запорізька, надають вихід на Урядовий сайт для юних громадян. Низка обласних дитячих бібліотек бере участь у загальнонаціональному проєкті «Я маю право!», розрахованого на 2017–2019 рр., метою якого є підвищення юридичної грамотності українців та формування нової правової культури в українському суспільстві.

Отже, організовуючи доступ громадян до правової офіційної інформації, до інформації органів державної влади, надаючи вільний доступ до Інтернету, обласні дитячі бібліотеки України справляють позитивний вплив на процеси електронної інформаційної взаємодії між органами державної влади, місцевого самоврядування всіх рівнів та громадськістю, сприяють подоланню перешкод на шляху розвитку електронного урядування.

ЛІТЕРАТУРА

- [1] Миколаївська обласна бібліотека для дітей ім. В. Лягіна. URL: <http://laginlib.org.ua/index.php> (дата звернення: 29.04.2019).
- [2] Вінницька обласна бібліотека для дітей імені І.Я. Франка. URL: <http://frankolibrary.org/> (дата звернення: 29.04.2019).
- [3] Житомирська обласна бібліотека для дітей URL: <http://childlibr.org.ua/> (дата звернення: 29.04.2019).
- [4] Київська обласна бібліотека для дітей. URL: <http://child-library.kiev.ua/> (дата звернення: 10.07.2018).
- [5] Кіровоградська обласна бібліотека для дітей ім. Т.Г. Шевченка. URL: <http://www.librarychl.kr.ua/> (дата звернення: 29.04.2019).
- [6] Львівська обласна бібліотека для дітей . URL: <http://lodb.org.ua/> (дата звернення: 29.04.2019).
- [7] Харківська обласна бібліотека для дітей. URL: <http://bibl.kharkiv.ua/> (дата звернення: 29.04.2019).
- [8] Хмельницька обласна бібліотека для дітей ім. Т.Г. Шевченка. URL: <http://odb.km.ua/> (дата звернення: 01.05.2019).
- [9] Чернігівська обласна бібліотека для дітей. URL: <http://ostrovskogo.com.ua/> (дата звернення: 12.07.2018).